

Småvatten

Hur gör jag?

Anlägg en egen damm på din mark. Du kan köpa en färdig formpressad modell eller lägga i dammduk. Vilken metod du väljer spelar mindre roll.

- Helst ska vattensamlingarna vara hopbundna på något sätt, men det räcker om det finns grönområden som binder dem samman.
- Placera dammen så att den inte skuggas under större delen av dagen. Men låt gärna buskar och växter finnas intill vattnet på öst-, nord- och västsidan.

Med några enkla medel får du olika växter och djur att trivas bättre i din damm.

- Fyll botten med sand, grus och sten i olika storlekar. Gärna stenblock om du kan. Lägg gärna i större grenar och kanske en bit av en stam.
- Plantera gärna växter i vattnet. Exempel på bra växter är näckros, gäddnate, andmat, vattenmöja, vass, starr och bred- och smalkaveldun.
- Plantera INTE in fisk eller kräftor.
- Kantzonen, det vill säga marken mellan vattnet och den övriga marken, är viktig att sköta. Delar av kantzonen får gärna ha kort gräs, det gynnar både groddjur och fåglar. Håll den fri från skuggande träd och höga buskar längs den södra stranden. Placera gärna sten- och rishögar nära strandkanten.

Har du frågor eller funderingar kan du alltid kontakta Länsstyrelsen.

Vilka arter hittar jag här?

Många grodor, salamandrar, sländor, iglar och musslor trivs i småvatten som trädgårdsdammar. Om vattnet blir solbelyst och varmt kan fler småkryp leva här. De kan sedan bli en välkommen munsbit för en rad större djur som besöker eller lever på platsen. Vattenväxter renar vattnet och ger skydd och mat åt många av de små djur som lever här. Om det finns fisk och kräftor i vattnet är de snabba med att hitta och äta upp nästan allt som rör sig i vattnet. I ett småvatten utan fisk och kräftor finns det oftast fler dykarbaggar, iglar och groddjur.

Även landlevande fåglar, småkryp och små däggdjur trivs nära vatten om den intilliggande marken är rätt utformad. De trivs när det finns partier med kortare gräs, stenar, buskar och kanske till och med lite död ved. Där kan de både få skydd och hitta mat bland de växter och buskar som finns.

Paddor och andra groddjur behöver dammar och små vattendrag.

Den fyrfläckade trollsländan trivs i lugna sjöar och dammar. Honan lägger äggen i vattnet på en plats med mycket vattenväxter.

Länsstyrelsen Västmanland, november 2021 Foto: Markus Rehnberg, Christina Lindquist och Ulrika Mogren